LAIKAS

"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
Mendoza 2280
Avellaneda, Bs. Aires
1952. II. 9
V M. ★ Nr. 60

DIDŽIOJI TAUTOS ŠVENTĖ

Prieš 34 metus Vasario 16 d. lietuvių tautos atstovai paskelbė pasauliui Lietuvą nepriklausoma valstybe, trokštančia ir galinčia laisvai gyventi ir laisvai savo reikalus spręsti. Tai buvo pirmoji tautos laisvės šventė, nors pačią laisvę dar reikėjo ginklu išsikovoti ir savo vaikų krauju išsipirkti. Bet netrūko tų, kurie ryžosi aukotis už Lietuvos laisvę. Tikrieji Lietuvos vaikai labiau vertino tautos ir jos ateinančių kartų laisvę, negu savo asmeninį gyvenimą. Savanoriškai jie ėmėsi ginklo laisvę atkovoti, savanoriškai išėjo į fronto linijas priešui į mūsų žemę kelią užkirsti ir savanoriškai paaukojo savo gyvybes ant tėvynės laisvės aukuro. Savanoriai mums liko didžiosios aukos už laisvę simbolis.

Laisvė yra tautos gyvybė. Tauta, kuri prarado laisvę, stovi ant mirties slenksčio, kuri pati jos išsižadėjo, jau yra mirusi. Dėlto kaip gyvybę, taip ir laisvę reikalinga mokėti vertinti ir tausoti. Jos nuolat turi būti gaivinamos, jų vis labiau turi būti trokštama. Mes praradome laisvę, bet nepraradome jos troškimo ir neužmiršome jos vertės. Mūsų tautos laisvės yra mūsų pačių laisvė. Ji dabartiniu metu yra visų mūsų kovų, vargų ir aukos tikslas bei įprasminimas. Savo tautai mes esame tiek verti, kiek gyvas yra mumyse laisvės troškimas, kiek didelis yra užsidegimas už ją kovoti ir jai aukotis. Tai aukai ir tai kovai stiprybės iš praeities turime semtis!

Vasario 16-toji kasmet mums primena didžiąją tautos šventę ir didžiąją tos tautos vaikų auką. Kas kartą laisvės ragavo, tas vergauti jau nebegali. Ta laisvė yra juo brangesnė, kad už ją buvo atiduota aukščiausia kaina — Lietuvos savanorių gyvybė. Jų aukos dydis turi skatinti kiekvieną lietuvį aukotis tautos laisvei, o nenumaldomas laisvės troškimas turi palenkti Dangaus galybes galutinai nugalėti prievartą ir neteisybę.

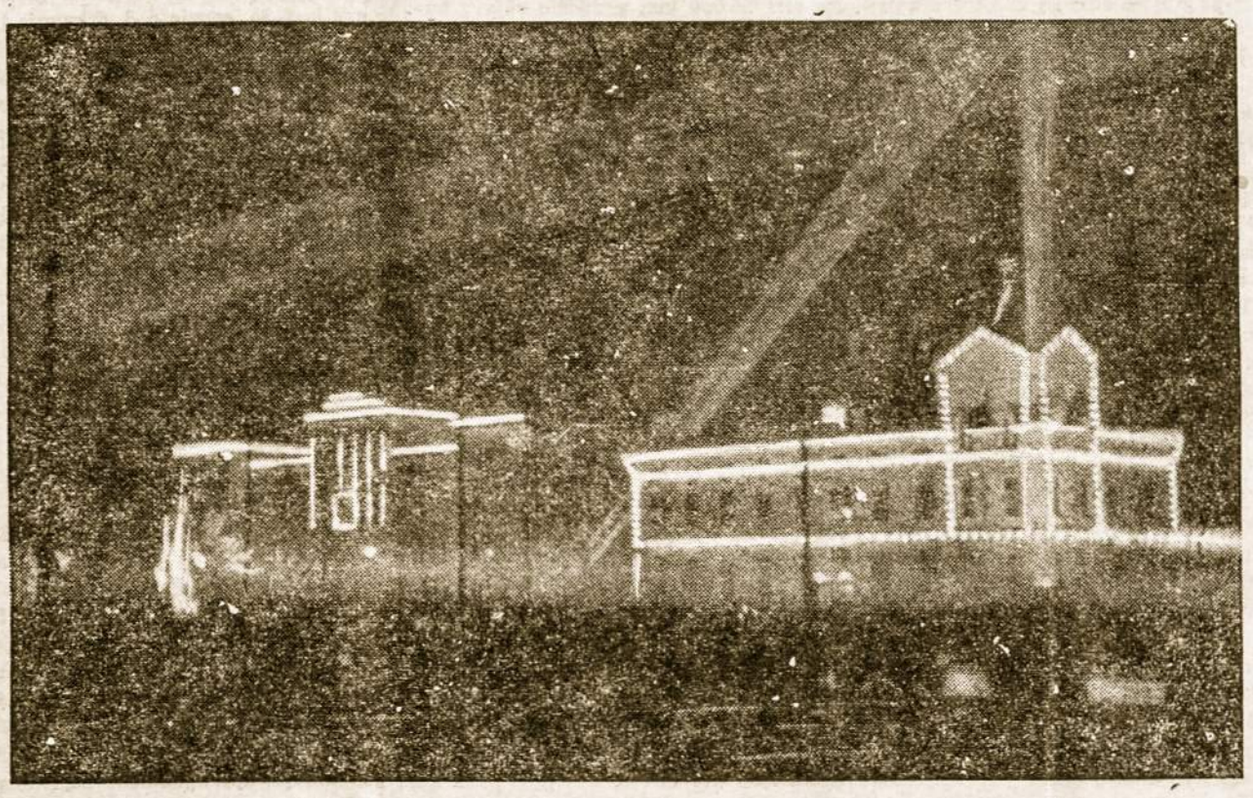

Iliuminuotas Vytauto Didžiojo Muzėjus Kaune Vasario 16 naktį, laisvės metais.

Pasaulis Vasario 16 Išvakarėse

JUNGTINĖS TAUTOS NESUSIKALBĖJO

Vasario 5 d. pasibaigė Jungtinių Tautų visuotinis suvažiavimas Paryžiuje. Išsiskirstė nesusitarę nė vienu gyvybiniu klausimu. Vienam iš paskutinių posėdžių įsimaišę anarchistai juos apmėtė šviežiais kiaušiniais ir pamidorais, o nuo publikos balkonų pasipylė lapeliai su grasymais:

"Dėl savo veidmainybės, nesugebėjimo ir cinizmo visi jūs esate karo nusikaltėliai". Ar visi jie yra karo nusikaltėliai — abejotina, tačiau aišku, ka po šio suvažiavimo praraja tarp rytų ir vakarų dar padidėjo.

PALIAUBŲ VILTIS KOREJOJE

Paliaubų derybos Panmunjom palapinėse paskutinėmis dienomis staiga pajudėjo iš vietos. Atrodo, kad dingus viltims ginčą perkelti į Saugumo Tarybą, Kremliaus satrapai pagaliau davė ženklą baigti perbrangų Korėjos karą. Komunistai tikisi, kad paliauboms įvykus amerikiečiai neturės pasiteisinimo laikyti dideles karo jėgas Japonijoje ir turės pasitraukti. Taip pat ir valdančioji JAV-bių partija nori užbaigti karą prieš prezidento rinkimus, kad turėtų naują kortą artėjančioje rinkimu kampanijoje. Visdelto patys didžiausi nesutikimo klausimai dar tebėra nepaliesti tai komunistų reikalavimas, kad ir paliaubų metu jiems būtų leista statyti naujus aerodromus ir kad būtu grąžinti visi karo belaisviai, neišskiriant nė tų, kurie grįžti griežtai atsisako. Tačiau esant tikram norui susitarti, viskas pa idaro galima. Tuo tarpu ir toliau vyksta vietinio pobūdžio kovos frontuose ir gana atkaklios kautynės ore. Nuo pat karo pradžios Korėja amerikiečiams kainavo jau 105.000 karių .Komunistų nuostoliai yra dešimteriopi, tačiau jiems tai mažiausiai apeina, nes žmogus yra pigiausias komunistinės valstybės turtas.

PASAULIO REVOLIUCIJOS SMAIGALYS

Tuojau po antrojo pasaulio karo arabų kraštai pasirodė esąs Kremiaus diriguojamos pasaulio revoliucijos avangardas. Arabų Lygos "šventasis karas" prieš Izraelį, nuolatiniai perversmai, bekuriant "Didžiąją Siriją", Irano konfliktas su Didžiąja Britanija dėl žibalo versmiu, paskelbimas nepriklausomos Libijos, nepriklausomybės reikalavimai prancūzų Maroke, Egipto susikirtimas su Anglija dėl Sueso kanalo ir Sudano. Už visų šitų bruzdėjimų ir sukilimų stovi nematoma Kremliaus ranka, kuri tuo pačiu metu varo propagandą ir ruošia sukilimus Abesinijoje, įvairiose Afrikos ir Azijos kolonijose ir Indijoje.

Egipte itempimas pasiekė aukščiausio laipsnio, kai teroristai nušovė amerikos piliete seseri Antarina ir kai anglų kariuomenė nuginklavo egiptiečių policija Izmailijos mieste. Sekė negirdėto žiaurumo riaušės Kaire, kurių metu įsiutusi minia išplėšė turtingiausias krautuves, sunaikino vertingų pastatu ir suplėše i gabalus, sudegino keliolika anglu. Britų kariuomenė jau laukė įsakymo užimti Kairą ir Aleksandriją, bet karalius Farukas staiga atstatė galingiau-

(Pabaiga 2 psl.)

Pasaulio Lietuviai Kreipiasi į Junglines Tautas

Vlikui paraginus sukilti prieš tylą ir klastą, pasaulio lietuvių organizacijos ir pavieniai asmenys pradėjo siųsti memorandumus Jungtinių Tautų delegacijų pirmininkams į Paryžių, prašydami sudrausti bolševikų siautėjimą ir sustabdyti Lietuvos naikinimą. Nuo pasaulio lietuvių neatsilieka ir P. Amerikos lietuviai. Šešios Urugvajaus lietuvių patriotinės organizacijos yra pasiuntusios Jungtinių Tautų delegacijų pirmininkams platų memorandumą, kuriame primena didingą Lietuvos istoriją ir nupasakoja kruvinus pakartotinos bolševikų okupacijos faktus, kurių skaudžiausias yra 550.000 lietuvių ištrėmimas į mirtininkų stovyklas Sibire ir į jų vietą atkėlimas vis daugiau svetimo gaivalo iš Azijos. Atkreipę dėmesį į melagingą sovietų taikos propagandą, kuria siekiama užmaskuoti Kremliaus pavergtų tautų genocidą ir po visą pasaulį paskleisti kalėjimų, koncentracijos stovyklų, nebylių ir merdinčiųjų "taiką", Urugvajaus lietuviai prašo Jungtinių Tautų posėdžiuose prisiminti sovietų naikinamą Lietuvą ir surasti paveikių priemonių genocidui sustabdyti ir grąžinti laisvę visoms pavergtoms tautoms.

Reikšmingą memorandumą pasiuntė taip pat Argentinos Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje. 30.000 Argentinos lietuvių vardu prašoma:

1. Tuojau sustabdyti masines lietuvių deportacijas į Sovietų vergų stovyklas,
2. Visus ištremtus lietuvius grąžinti į jų tėvynę,
3. Sovietų armiją kaip galima greičiau atitraukti iš Lietuvos.

Nuolatinis ir ryžtingas viso pasaulio laisvųjų lietuvių klabenimas į laisvųjų tautų sąžinę anksčiau ar vėliau turės būti išgirstas. Mes esame nevieni. Su mumis šaukia laisvės šimtas milionų sovietų pavergtų europiečių ir už mūsų nugaros stovi vis labiau apsiginkluojąs vakarų pasaulis.

Motivos de esperanza para Lituania

EX LIBRIS P Q.ir V. Lišauskai

Extracto del discurso pronunciado por el Subsecretario de Estado en el Departamento de Instrucción Pública y Previsión Social del Uruguay, Sr. Francisco Gómez Haedo (hijo), el 16 de febrero de 1951 en la Audición de la Alianza "Uruguayo-Lituana".

Agradezco al Señor Enviado Extraordinario Ministro Plenipotenciario de Lituania y al Señor Presidente de la Alianza Uruguayo-Lituana, el honor de brindarme ésta tribuna, al conmemorar la Independencia de su querido país. Deseo para su Lituania lo mismo que deseo para el Uruguay. Si la famosa "regla áurea" de Confucio tuviera alguna vigencia en ésta dimensión de la existencia humana, mi deseo se traduciría en la permanencia de la Democracia como concepción universal y modalidad de civilización en los paisaies de Lituania, por donde corren hoy las lágrimas de un pueblo esclavizado; como gotas de rocío que al refractar el sol pálido de un presente doloroso, lo traducen en la anunciación de una futura aurora de felicidad Nacional.

Lo que puede afirmarse con la razón y con el sentimiento, cuando se cree en el destino de la especie, — porque la historia va demostrando, globalmente, con la medida de los siglos, que cada día, es un día de mayor libertad; que el plan de la naturaleza es el plan que a todos nos contiene, en una evolución permanente; que los pueblos, cuando involucionan, retoman más tarde el camino de la libertad, con mayor experiencia y con la mayor vehemencia constructiva.

Por eso cada hora de lucha debe ser, para los lituanos y para los hombres que abominan de cualquier forma de tiranía, una hora de esperanza. Por eso, los lituanos y sus hermanos de todos los pueblos de la tierra, deben estar luchando cada día y cada hora.

Estos tiempos que corren, contienen hondas amarguras; pero jamás en la historia de la humanidad, ésta ha tenido mayores motivos de esperanza sobre su destino.

Hace 547 años, en el año 1404, el Lituano Vytautas el Grande, trazaba para sus hermanos el camino de la libertad. Era un reformador. Decía: "Acordáos que somos gentes, y no cualquiera clase de animales, a los que se puede regalar, comprar, vender. Puesto que somos creados a imágen y semejanza de Dios y agraciados con la libertad de Dios. Esta libertad es la que queremos guardar y conservar. Pedimos ser bautizados con el agua de gracia, más no con la sangre de la muerte".

La incertidumbre para adaptarse a las nuevas condiciones de existencia provocó injusticias. Dos principios, partes inseparables de un mismo ideal, entraron en absurda reyerta.

Y el mundo asistió, el Siglo XX, a la lucha entre Libertad Política y Seguridad Social.

Con la bandera de la Seguridad unas veces, con el estandarte de la Libertad otras, utilizadas pragmáticamente, se inició en pleno Siglo XX el más temible de los despotismos.

El despotismo realizado con el concurso de las masas, preparadas o exaltadas, para su propio infortunio.

Como cayó Francia, como cayó Noruega, como cayeron tantas otras naciones, así cayó Lituania. Y así está sufriendo bajo la bota del imperialismo, que, desesperado, porque el sentimiento nacional es más fuerte que las bayonetas de los invasores, recurre al genocidio transportando masas inmensas de población lituana a otros lugares de su imperio gigantesco.

Las clases dirigentes, al decir de un ilustre intelectual Lituano, el Señor Casimiro Verax: "no deben temer al proletariado, si cesan de maniobrar por su solo y único lucro personal y se dedican a trabajar en pro del interés social".

Ese es el principal síntoma de la Democracia que estamos viviendo. Los uruguayos lo sentimos hondamente y por eso, cuando otro pueblo sufre, compartimos su causa de liberación. Estamos seguros que los lituanos sienten como nosotros. Porque un nuevo humanismo acerca cada vez más a los dos mil millones y medio de seres humanos que pueblan la tierra. Y que la finalidad de ésta inquietud universal expresada en términos laicos, es, en última instancia, como resultado de todos los esfuerzos: Unir a los seres humanos, sin distinción de razas, naciones, clases o credos.

Señor Ministro de Lituania: éste ciudadano uruguayo desea fervientemente la liberación de vuestra patria.

Talvez puedan correr tiempos amargos, quizás se nublen muchas veces los horizontes de vuestras esperanzas; quien sabe no tendrán que sufrir nuestros hermanos lituanos infinitas penurias o deberán derramar alguna sangre más en defensa de la libertad.

Pero estad seguros que ésa sangre, que esa amargura, que esas nieblas del presente o del futuro cercano, servirán para hacer más fuerte, más grande, más libre, a la Lituania del porvenir.

Queden pendientes en el corazón de todos los que amamos a la libertad de todos, el lema de vuestra nación: "Si se malograsen los primeros intentos, proseguir con denuedo, sacrificarse y vencer".

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

● Vilniuje įvyko sovietų dailininkų paroda, kurioje buvo išstatyta 150 dailininkų kūriniai. "Sov. Litva" pranešimu "didžiausio pasisekimo" susilaukę kūriniai "Testas už didžią rusų tautą" (Chmelkes) ir "Stalinas su motina" (Kazancevo). Jau iš tu "rinktinių" paveikslų matyti, kad parodoj propaganda pastatyta aukščiau už meną.

● Lietuvos komunistų partijos CK, pradedant 1951 m. lapkričio mėnesiu, pasirengė kolchozninkams išdalinti specialius aktus, kad "žemė jiems dovanojama amžinam valdymui". Tai naujas sovietų manevras pririšti žmones prie žemės, nors jie ir taip negali darbo laisvai pasirinkti.

● Gautomis paskutinėmis žiniomis iš Lietuvos, šiemet sovietai projektuoja Lietuvoje "sušaukti kongresą, kuris nutartų įkurti Lietuvoje nuo Vatikano nepriklausomą kat. bažnyčią". Šiuo metu varoma ypatingai sustiprinta propaganda prieš Vatikaną.

MIRĖ ANGLIJOS KARALIUS

Vasario 6 d. 8 val. ryto staiga pasimirė Anglijos karalius Jurgis VI.

Laisvosios Lietuvos kariuomenė prie Nežinomo Kareivio kapo Vasario 16 d. Kaune, Vytauto Didžiojo Muzėjaus sodelyje.

VYSKUPO BRIZGIO MISIJA PIETŲ AMERIKOJE

Vykstantį į Pietų Ameriką religiniais reikalais vysk. V. Brįzgį VLIKo Vykdomoji Taryba įgaliojo aplankyti visą eilę P. Amerikos valstybių, prašydama, kad jis painformuotų vyriausybes, spaudą ir visuomenę apie Lietuvos padėtį ir paprašytų paremti mūsų kovą už laisvę, o ypač P. Amerikos vyriausybes paprašytų paremti mūsų pastangas, kad į artimiausią JTO sesijos programą būtų įrašytas Lietuvoje ir kituose bolševikų pavergtuose kraštuose vykdomo genocido klausimas. Vyskupas V. Brizgys yra taip pat VLIKo įgaliotas padėkoti Lotynų Amerikos spaudai ir visuomenei už jų simpatijas, ligi šiol parodytas mūsų tautai. Ta proga Užsienio Reikalų Tarnyba paruošė specialią promemoriją, kurioje atvaizduojama dabartinė Lietuvos padėtis, aprašomi ją atstovaują veiksniai ir išryškinamos Lietuvos aspiracijos su jos šiandieniniais rūpesčiais.

Dabar vyskupo V. Brizgio dėka lietuvių ir pavergtos mūsų tėvynės vardas vėl skamba Venecuelos spaudoj, o visi didieji sostinės dienraščiai, kaip "Universal", "Esfera", "La Religión" ir "National", deda pirmuosiuose puslapiuose ir geriausiose vietose jo atvaizdą, nuotraukas, kaip jis buvo sutiktas tenykštės lietuvių bendruomenės, su juo pasikalbėjimus apie dabartinį gyvenimą bolševikų pavergtoje Lietuvoje etc. Tai yra pirmasis Lietuvos vyskupas, kurs lanko Venecuelos žemę.

Kaip praneša mūsų specialus bendradarbis, vyskupas V. Brizgys į Venecuelos sostinės Caracas aedromą Maiquetijoj, esančioj 20 mylių atstu už miesto, atskrido iš JAV lėktuvu. Jau iš vakaro visi didieji sostinės dienraščiai ta proga plačiąją krašto visuomenę supažindino su Lietuva ir laukiamo svečio asmenybe. Ten jo jau iš anksto laukė Venecuelos PLB bendruomenių centro valdybos ir Caracas skyriaus atstovai, skautai ir skautės, lietuvės, apsirengusios taut. drabužiais ir veik visi Caracas lietuviai, turintieji automobilius. Iš Caracas atvykęs spec. muitinės valdininkas ypač greitai sutvarkė visus formalumus. Paskum visa mašinų eilė pasikėlė į vieno km aukštyje esančią sostinę, kur puošniame Venecuelos Panteone svečias padėjo Venecuelos lietuvių bendruomenės vardu prie Bolivaro kapo vainiką. Paskum La Vegos bažnyčioje atlaikė pamaldas lietuviams, savo pirmąsias P. Amerikos žemyne.

Tą pačią dieną keletos dienraščių korespondentai turėjo pasikalbėjimą, kuriuos paskum plačiai pagarsino per spaudos puslapius, nupasakodami Ganytojo misiją ir kenčiančios Lietuvos vargus. Sausio 4-6 d.d. turėjo vietos lietuviams religines konferencijas, net iki 11 val. nakties pats klausydamas išpažinčių. Per Tris Karalius atlaikė iškilmingas pamaldas, suteikė Sutvirtinimo sakramentą ir dalyvavo jo garbei Caracas bendruomenės suruoštame pobūvyje, kurio metu buvo dalinamos kalėdinės dovanos lietuvių vaikams. Venecuelos presidento žmona atsiuntė lietuviukams 4 dėžes žaislų, o svečiui pasveikinti — savo sekretorę.

Vyskupas Brizgys padarė visą eilę oficialių vizitų, tarp jų nuncijui mons. Lombardi, Caracas arkivyskupui, kuris jį pakvietė pietų, ir kt. Ateity jis numato aplankyti ir kai kuriuos žymesniuosius valdžios pareigūnus. Lietuviams tolimesnėse kolonijose vizituoti viena lėktuvų bendrovė paskyrė keletą bilietų. Iš jų vyskupas Brizgys yra pasiryžęs aplankyti bent keturias.

Pasaulis Vasario 16 Išvakarėse

(Tęsinys iš 1 psl.)

sios vafdistų partijos ministerius ir pavedė Ali Maher Pašai sudaryti naują koalicinę vyriausybę, į kurią įeina ir vafdistai, bet be fanatikų nacionalistų ir komunistų. Naujoji vyriausybė tuojau pradėjo kovą su chaoso kėlėjais, suimdama apie 1000 maištininkų, ir pasuko krašto politiką susitaikymo link. Manoma, kad dabar egiptiečiai sutiks Sueso kanalą perleisti tarptautinei kontrolei, bet reikalaus už tai Sudano įjungimo į Egipto valstybę.

SOVIETAI RUOŠIASI

Oficialus JAV-bių užsienių reikalų biuletenis paskelbė slaptosios žvalgybos informacijų apie augantį gyventojų nepasitenkinimą ir bruzdėjimą krašto viduje. Taip pat duoda įdomių žinių apie didėjantį nesutarimą tarp Kremliaus ir satelitų. Ypačiai raudonoji Kinija pradėjo atšalti nuo Maskvos, nes komunistinės reformos suardė krašto ekonomiją ir padidino skurdą. Norėdamas vienunu smūgiu priblokšti nepasitenkinimus, Kremliaus Politbiuras skubiai ruošiasi naujiems ekspansijos žygiams, kurie tik ir palaiko diktatūras nuo sužlugimo.

Jau keli metai kaip užsienio diplomatams griežtai draudžiama įkelti koją į Pabaltijo kraštus, Baltgudiją, vakarų Ukrainą, Armeniją, Azerbaidžianą, centrinę Aziją, į kai kurias Sibiro sritis, Murmansko, Archangelsko ir Juodosios jūros pakrantes. Šiomis dienomis šis draudimas buvo žymiai praplėstas. Dabar užsieniečiams draudžiama be užsienio reikalų ministro leidimo išvažiuoti už Maskvos daugiau kaip 40 km. 20 Maskvos kvartalų yra visiškai uždrausti užsieniečiams. Be to draudžiama užsienio diplomatams įkelti koją į kitus 22 sovietų miestus. Yra juk žinoma, kad sovietai girtis mėgsta. Jeigu jau slepiasi nuo svetimų akių, tai reiškia, kad kažką ruošia. Ir visiems aišku, kad tik jau ne taika, apie kurią visiems nuolat triūbija ligi apkurtimo.

AMERIKIEČIAI SKELBIA NAUJUS GINKLUS

Visa tai matydami, JAV-bių, D. Britanijos ir Prancūzijos diplomatai vienbalsiai įspėjo Rusiją ir raudonąją Kiniją susilaikyti nuo naujų agresijos veiksmų, kurie tikrai iššauktų betarpišką Jungtinių Tautų atsakymą, nemenkesnį už duodamą Korėjoje, kur vykstančiuose karo veiksmuose dalyvauja 46 valstybės. Įspūdžiui sustiprinti JAV-bės pusiau oficialiai paskelbė, kad metinė atomo bombų produkcija netrukus pasieks 500 ir kad būsimajame kare ruošiamasi bombarduoti priešo miestus atominėmis dulkėmis. Šis fantastinis bombardavimas nesugriaus nė silpniausio namo, tačiau gyventojai, iš anksto įspėti, turės pasirinkti viena iš dviejų: arba apleisti miestą su visais jo fabrikais, arba mirti keletos dienų laikotarpyje. Taip pat yra išrastas nepaprastai taiklus bombų metymo aparatas, pritaikintas greitiesiems sprausminiams bombonešiams ir kainojąs ketvirtadalį milijono dolerių.

Tuo tarpu vakarų Vokietijoje ruošiamasi įvesti privalomą karo tarnybą ir pašaukti prie ginklų bent apie pusę milijono vyrų. Iš 43 tuojau numatomų europinės armijos divizijų 12 būsią vokiečių. Už šitą auką vokiečiai nori išsiderėti Saaro krašto prijungimą prie Bonnos respublikos, bet prancūzai nesutinka, ir todėl bendrosios gynybos planai delsiami.

Visų šitų faktų akivaizdoje Vasario 16 šventę šįmet švęsime su didesnėmis viltimis, negu pareitais metais. Londone šiomis dienomis įvykusi svarbi pavergtųjų tautų konferencija, kurioje dalyvavo ir Lietuvos atstovai, aiškiai parodė kad kartu su mumis laisvės reikalauja 120 milijonų europiečių, už kurių pečių stovi skubiai besiginkluojąs laisvasis pasaulis. Sovietų ir jų satelitų oficialūs protestai Londone, Washigtone ir Paryžiuje dėl pavergtųjų tautų laisvės kovos atviro rėmimo aiškiai rodo, kad nesulaikomai augantį pavojų savo saugumui mūsų pavergėjai jau pajuto.— P.B.

Lietuviai visam pasauly

● Vykdomoji Taryba yra pasiryžusi šiais metais vasario 16 d. minėjimą plačiau atžymėti ir tarp svetimųjų. Prašoma kai kurių kraštų spaudą ir radio taip pat tos dienos reikšme prisiminti. Lietuviškieji veiksniai įvairiuose kraštuose turėtų taip pat stengtis labiau iškelti tos dienos minėjimą per vietinę spaudą ir radio. Specialiai ruošiasi paminėti Vatikano, "Amerikos Balso" ir Laisvosios Europos bei Muencheno radio siūstuvai.

● Kaip kasmet šv. Tėvas priėmė privačiose audiencijose įvairių kraštų pasiuntinius prie Vatikano. Lietuvos pasiuntinys min. St. Girdvainis, lydimas pasiuntinybės attaché St. Lozoraičio jr., šv. Tėvo buvo priimtas gruodžio 27 d. Min. St. Girdvainis nušvietė Lietuvos dabartinę padėtį ir prašė šv. Tėvo Lietuvą visomis progomis užtarti. Šv. Tėvas Lietuvos reikalais ypatingai domėjosi ir pabaigoje suteikė apaštališką palaiminimą, jo žodžiais, "visuomet brangiai Lietuvai".

● Sausio pradžioje VLIKo būstinėje lankėsi žymus amerikiečių žurnalistas L. Schweitzer, kuris nuolat gyvena Bonnoje, atstovaudamas News Service, kuriai priklauso 93 spaudos organai. Jis domėjosi Lietuvos reikalais, partizaninėmis kovomis, žmonių gyvenimu, religine padėtimi ir Lietuvos laisvinimo akcija Europoje ir Amerikoje. Jis pažįsta visus žymiuosius pasaulio politikus. Iš žinių, kurias gavo VLIKe, jis pažadėjo paskelbti keleta straipsnių amerikiečių spaudoje.

● Pasaulio Lietuvių Archyvas Čikagoje auga. Iš jo ateity galės išaugti trys įstaigos: archyvas, muziejus ir biblioteka. Čiuo metu renkama ir dokumentuojama lietuvių istorinė medžiaga, esanti už Lietuvos ribų. Archyvas yra lietuvybės išlaikymo Tarnybos žinioje.

● Kun. Alf. Grauslys, Argentinos lietuviams pažistamas rašytojas ir kalbėtojas, advento šeštadieniais Čikagoje ruošė paskaitas apie žmogaus kelius į Dievą. Paskaitas ruošė ateitininkai ir jose visus kvietė dalyvauti.

● Neseniai Vakarų Vokietiją pasiekė vienas lietuvis, kurio dalis šeimos buvo tremtyje vakaruose, kita dalis Sibire, o jis su motina ir seserimi Lietuvoje. Per Lenkiją patekęs į Berlyną, iš ten buvo atgabentas į Vak. Vokietijos anglų zoną.

● Kun. Dr. J. Navickas yra Švč. Širdies Instituto Estavayer-le-Lac, Šveicarijoje, kapelionas ir kartu aptarnauja visus tame krašte gyvenančius lietuvius. Pastoraciniais tikslais kun. dr. Navickas daug keliauja į įvairias lietuvių kolonijas.

● Šiais metais Šveicarijoje baigė trys lietuviai medicinos mokslą ir gavo medicinos daktarų laipsnius: Jonė Pečilionytė baigė Zueriche, J. Steponavičius ir A. Žukauskas Berne. Šis pastarasis jau išvyko pas savo tėvus į JAV.

● Keliautojas aplink pasaulį Stasys Urmanas, kuris jau yra pėsčias apkeliavęs virš 25.000 km, gruodžio vidury buvo atkeliaves į Šveicarija. Iš ten keliaus į Italija, iš kur mano patekti į Australiją. Apie jį rašė plačiai šveicarų spauda, minėdama ir Lietuvą.

● Australijos P. L. B. krašto valdybos pirmininkas yra J. Vaičaitis.

● Danijoje gyvenąs R. Kaufmanas pirmasis iš lietuvių yra baigęs karališkąją muzikos akademiją šiame krašte. Jis taip pat dirba ir visuomenini darbą lietuvių tarpe bei garsindamas lietuvių varda svetimuosiuose.

● Už Lietuvos ribų yra suregistruoti 402 Lietuvos teisininkai, iš kuriu 4 yra Argentinoje. Daugiausiai yra apsigyvene JAV.

● Žinoma Lietuvos Operos solistė V. Jonuškaitė-Zaunienė pereitu metu pabaigoj minėjo savo meninio darbo 25 metų sukaktį.

● Ne tik patys rašytojai, bet ir viso pasaulio lietuvių spauda šiltai sutiko 7 Venezuelos lietuvių paaukotus 1500 dol. geriausiam 1952 m. literatūros veikalui premijuoti. Premijai aukojo J. Biliūnas, L. Jablonskis, D. Kikas, P. Mikalauskienė, Vl. Venckus, K. Vokietaitis ir M. Zubkus.

KĄ VEIKIA PATARIAMOJI LIETUVIŲ GRUPĖ

Amerikiečių sudaryto Laisvosios Europos Komiteto remiama, Patariamoji Lietuvių Grupė (PLG) veikia jau nuo 1951 m. birželio 1 d. Sausio 10 d. savo biure, New Yorke, PLG pariai pasidalino mintimis apie savo veiklą su lietuvių spaudos atstovais. Čia paduodame keleta reikšmingesnių PLG žygių Lietuvos vadavime.

PLG daug talkino, ruošiant bendrą septynių tautu: čekoslavakų, estų, latvių, lenku, lietuviu, rumunų ir vengrų memoranduma, įteiktą Jungtinių Tautų užsienio reikalu ministrams.

Ryšium su Vliko atsišaukimu, kad lietuviai sukiltų prieš tylą ir klasta ir Jungtiniu Tautų delegacijas Paryžiuje apipiltų laiškais, memorandumais ir protestais prieš sovietu kruvina priespaudą, PLG sudarė specialią komisija, kuri yra parengusi kelis laiškų pavyzdžius ir juos išsiuntinėjusi, kam reikia.

PLG pirmininkas dalyvauja vadinamam Rytu ir Vidurio Europos Komitete, kuriam priklauso 12 tautų 23 demokratiniu partiju atstovai ir kuriam vadovauja buvęs Vengrijos premjeras F. Nagy. Šis Komitetas telegramomis kreipėsi į Trumaną ir Crurchillį jų pasitarimo metu Washingtone ir į Strasburgo Europos Patariamąjį Seimą, prašydamas neišleisti iš akių desperatiškos pavergtųjų tautų padėties, siekti 120 milijonų europiečių išlaisvinimo iš sovietų vergijos ir jau dabar sovietų pavergtų tautų atstovus priimti į Europos apjungimo parengiamuosius darbus.

PLG bendradarbiauja su Jungtinių Tautų sudarytu "Komitetu Priverčiamiesiems Darbams Tirti" Ženevoje ir per specialiai sudarytą Lietuvos delegaciją Paryžiuje seka Jungtinių Tautų Pilnaties posėdžių diskusijas, teikdama reikiamą medžiagą sovietų užmačioms griauti. Ypačiai pažymėtinas buvusio Rumunijos užsienio reikalų ministro G. Gafencu vadovauiamo 7 tautų sambūrio pareiškimas, įtektas Achesonui, Edenui, Schumanui ir Jungtinių Tautų Visumos Suvažiavimo pirmininkui dėl Višinskio užsipuolimų prieš JAV-bių teikiamą 100.000.000 dolerių paramą priešbolševikinei veiklai. Lietuvių vardu pareiškimą pasirašė PLG pirmininkas ir sekretorius.

Kaip žinoma, Europinis Sąjūdis yra sukūręs Europos Tarybą, susidedančią iš Ministrų Komiteto ir Patariamojo Seimo. 1949 m. prie Europinio Sąjūdžio buvo sudaryta Centro ir Rytų Europos Komisija, kurios prezidentas yra Harold MacMillan. Į komisijos sudėtį įeina ir Lietuvos atstovas Paryžiuje dr. S. Bačkis. Sausio 20-24 Londone ši Komisija sušaukė labai reikšminga konferenciją, kurioje dalyvavo Lietuvių Tautinės Grupės atstovai min. B. K. Balutis, dr. St. Bačkis ir dr. P. Karvelis bei PLG pirmininkas V. Sidzikauskas. Plačiau apie šią konferenciją duosime atskirai.

PLG artimai bendradarbiauja su Amerikos Lietuvių Taryba ir Vliku, kaip vyriausiuoju Tautos politinės valios reiškėju ir Lietuvos laisvinimui vadovaujančiu organu. Drauge su latviu ir estu patariamosiomis grupėmis, LPG ruošia leidinį apie sovietų genocidą Pabaltijy ir enciklopedinio popūdžio leidinį apie Lietuvą.

Ruošdama darbininkus išlaisvintai Lietuvai, LPG iš Tautinio Laisvosios Europos Komiteto New Yorke išgavo 5 stipendijas lietuviams aukštosiose JAV-bių mokyklose ir tam pačiam komitetui įteikė geriausių lietuviškų vadovėlių sąrašą išlaisvintos Lietuvos mokykloms. PLG pavyko išgauti prof. D. Krivicko paskyrimą Kongreso bibliotekon okupuotosios Lietuvos sovietiniams įstatymams sekti ir prof. Vac. Biržiškos įtraukimą į Kongreso biblioteką lituanistikos dalykams tvarkyti. Prie minimo komiteto veikiančiame žinių rinkimo skyriuje lietuviškam poskyriui tvarkyti PLG pravedė buv. "Dirvos" redaktorių V. Rastenį. Susitarusi su ALT-u, PLG numato išleisti prof. K. Pakšto paruoštą naują Lietuvos žemėlapį.

Bendradarbiaudama su įvairiais pavergtųjų kraštų veiksniais ir laisvojo pasaulio vadovaujamomis institucijomis, Patariamoji Lietuvių Grupė yra didelė pagalba Vliko vadovaujamam Lietuvos laisvinimo darbe.

Henrikas Nagys

Tvanki Valanda

Vėl žygiuoja kareiviai gatve
per įkaitusį vakaro grindinį.
O reklamų ugnis negyva
jų šalmų geležy atsispindi.

Rauda varpas burna varine:
Vėl kareiviai į mirtį žygiuoja.
Rėkia aikštės, orkestrai, minia.
Ir vaikai vėliavėlėm mojuoja.

Pražygiavo kareiviai. Ramu.
Velias popieriaus vėliavos gatvėj.
Pro akis moteriškių liūdnų
žiūri siaubas miestan ir vienatvė.

IŠ SPAUSDINAMO NAUJO RINKINIO "SAULĖS LAIKRODŽIAI"

Kas Laimėjo 1951 m. "Draugo" Romano Premiją

"Draugo" romano konkurso Teisėjų Komisija š. m. sausio 5 d. Čikagoje įvykusiame posėdyje iš septynių perskaitytų romanų rankraščių 4 balsais išrinko geriausią — Rasos slapyvardžiu pasirašytą — romaną **"Namai ant smėlio"**, kuris pasirodė esąs **Jurgio Gliaudos** iš Detroito. Todėl Jurgiui Gliaudai paskyrė 1000 dol. premiją, parūpintą Čiurlionio ansamblio ir "Draugo" Bendradarbių Klubo. Teisėjų Komisiją sudarė: B. Babrauskas, kun. V. Bagdanavičius, H. Radauskas, A. Rūkas ir St. Tamulaitis. J. Gliauda yra išleidęs eilėraščių rinkinį "Ave America".

Pastabos

● **ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ yra įsteigta ne tam, kad pakeistų jau veikiančias organizacijas ir perimtų jų veikimą, bet tam, kad pajudintų mūsų kolonijoje užleistus darbo baruš ir kad visapusiškai skatintų, remtų ir vienytų jau esamų organizacijų veikimą. Iki šiolei Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje, apjungdamas visą eilę patrijotinių organizacijų, rengę tautinius minėjimus. Bendruomenės pareiga yra ne perimti, bet visu savo svoriu paremti gražiai atliekamą darbą, kad jame ne tik pasyviai, bet ir aktyviai dalyvautų visos geriausios kolonijos jėgos. Ypačiai ji turėtų organizuoti tokius darbus, kurie iki šiolei tautinių švenčių progomis būdavo apleidžiami, kaip aukų rinkimas Tautos ir Kultūros fondams, vietos laikraštininkų bei kultūrininkų priėmimai, platesnės propagandinės medžiagos paruošimas bei paskleidimas ir pan. Bet kokios lietuviškos organizacijos, o ypač jau Lietuvai Išlaisvinti Centro bendradarbiavimas su Bendruomene visuomet yra geistinas ir skatintinas ir niekuomet negalės reikšti jos "pažeminimo" ar "subiauriojimo". Priešingai, būtų labai gražu, jei kiekviena patriotinė organizacija kasmet suruoštų bent po vieną Bendruomenės tikslams skirtą parengimą, kuriame dalyvautų ir Bendruomenės vadovybė, vykdydama lietuviškos vienybės ir kultūros misiją.**

● **PRASILENKIA SU TIESA, kas tvirtina, kad Vliko daugumą sudaro katalikiškos partijos. Juk dauguma reiškia bent daugiau kaip pusė. Tuo tarpu gi tik penkiosVliko partijos priklauso katalikiškos pakraipos grupei, o penkios likusios — laicistams. Reiškia, nė katalikai, nė laicistai neturi absolučios daugumos. Visai jau bolševikiškai meluoja, kas tauškia, kad Tautos Fondo pinigais Vlike naudojasi tik katalikai. Priešingai, Tautos Fondo valdytojas yra socialdemokratas prof. Kaminskas ir jo pareiga yra teisingai paskirstyti lietuviškosios visuomenės suaukotas lėšas Lietuvos laisvinimo reikalui.**

Libijos karalius Edris I krašto nepriklausomybės paskelbimo proga 1951. XII. 24. Kada pagaliau bus sugrąžinta nepriklausomybė sovietų pavergtiems kraštams, jų tarpe ir Lietuvai?

Mano Santykiai su Knygnešių Karalium Sideravičium

Iš vyskupo Būčio atsiminimų užrašė prof. Z. Ivinskis

Parvažiavęs iš Petrapilio pas Dvaranauskus, iš ten parvykęs į tėviškę, atlikęs primicijas Gelgaudiškyje, atostogų pabaigą praleidau Sudarge. Ten jau buvo klebonas kun. Juozas Dailidė iš Barandų, buvusis Slavikų vikaras, labai man prielankus žmogus. Vikaro pareigas ėjo mano kursinis draugas, beveik ketveriais metais pirm manęs įsišventinęs kunigu. Tai buvo Antanas Jusaitis. Atskirame nuo klebonijos namukyje gyveno buvusis Sudargo klebonas, garsusis knygnešių karalius Martynas Sideravičius nes Seinų vyskupijoje altarijų nebuvo. Sideravičius, kol gyvas, niekad nevalgydavo nei mėsos, nei mėsiškų valgių.

Aš Sideravičių jau buvau seniai pažinojęs, bet į mano tėviškę jis užvažiuodavo retai, nes sakydavo, kad tie ūkininkai, kurie arti Prūsų ribos, turį patys sau būti knygnešiai. Tiktai vieną kartą — atsimenu — mūsų žmonės rytmetyje pakilę į darbą nustebo pamatę pašiūrėje svetimą vežimą, arklį ir du žmones, kuriuodu miegojo tame vežime. Tai buvo kun. Sideravičius ir jo vežikas. Juodu buvo iš Sudargo išvažiavę toli ir išdalinę knygas, grįžo tikėdamies naktį parvykti į Sudargą. Bet miegas juodu apėmė taip, kad nė nepasijuto iš vieškelio pasukę į mūsų kiemą ir įvažiavę į pašiūrę. Neatsimenu kuriais metais tai buvo. Sederavičius neklydo, manydamas, kad mano tėviškė pati turi apsirūpinti lietuviškomis knygomis iš Prūsų. Mūsų vyrai dažnai perbėgdavo per Šešupę. Prūsų paštas parnešdavo iš Šilėnų mums užprenumeruotus laikraščius pas Stehrentą į Briedžius, arba pas karčemninką Eigneri į Grabliauskus.

Su kunigu Sideravičium dažnai susitikdavau atlaiduose, į kuriuos jis atvažiuodavo. Man esant klieriku, ar, rasit, dar prieš stosiant į seminariją, klierikų lietuvių veiklus vadas Justinas Staugaitis — neatsimenu kokiu reikalu — rašė laišką Sideravičiui į Sudargą ir pasirašė "Guodojantis", prieš padėdamas parašą. Tąsyk dar buvo įprotis dvibalsius rašyti antrąją balsę dedant virš pirmos. Gavęs tą laišką Sideravičius rodinėjo jį kitiems kunigams ir pašiepdamas rašyseną, skaitė "Gudo jautis" Justinas Staugaitis. Mes jaunieji pykome už tą statrašos pajuokimą.

Kiek metų vėliau, aš jau buvau Akademijos studentas. Mano motina — neatsimenu kokiu reikalu — turėjo kai ką pranešti ar įteikti kun. Sideravičiui, dar jam tebesant Sudargo klebonu. Atostogų metu ji pavedė tą dalyką atlikti man, nes aš neturėjau jokio darbo.

Namiškiai pakinkė ramiąją kumelę į vežimėlį, ir aš nuvažiavau į Sudargą. Atvažiavęs į klebonijos kiemą ir nematydamas nė jokių žmonių, privažiavau prie tvarto, kurio sienoje buvo įkaltas geležinis dalykas su geležiniu žiedu. Sustojęs ties ta vieta, arklio pavadę įrišau į žiedą, iš vežimėlio išsiėmęs padaviau kumelei šieno ir ėjau jieškoti klebono. Virtuvėje tarnaitės pasakė, kad klebonas namieje, ir turbūt, kur nors netoli. Išėjęs pamačiau kleboną, susitikau su juo, pasisveikinau, kaip priderėjo su senu kunigu, o jis mane nusivedė prie kiaulių kūtės galo. Iš kūtės sriuveno srutos, ir ten prie pat sienos buvo įkalti į žemę du kuolai, ir ant juodviejų užkalta lentutė. Klebonas ant tos lentutės atsisėdo ir mane pasodino. Aš išpasakojau visą dalyką, kuriam buvau atvažiavęs.

Kunigas Sideravičius man sakė, kad be reikalo gaišinu laiką Akademijoje, kad reikėtų platinti knygas žmonėse. Aš pripažinau, kad reikia platinti: tiktai, kad reikia man dar mokytis, kad galėčiau gerai parašyti, ką platinti. Viso pašnekesio neatsimenu, bet jo įspūdys buvo ramus, taikus ir sutartinas. Turbūt taip pat manė ir klebonas. Prieš man išvažiuojant jis man dovanojo didelį sūrį ir labai storą rūkytą ungurį. Tai buvo didelė dovana. (Sūrius ir ungurius jis valgydavo, bet mėsos ne!).

Kai aš pasipasakojau šitą įvykį kitiems jauniesiems kunigams, tai jie sakė, kad Sideravičius išegzaminavo mane, nes jam rodėsi, kad visi Akademčikai išdidūs yra ir dėl to jis mane vedėsi pas kiaulių kūtę sėdėti. Jis nepripažindavo draugijų. O kai egzaminą išlaikiau, tai gavau sūrį ir ungurį.

"DRAUGAS" SKELBIA NAUJĄ ROMANO PREMIJĄ

1. Dienraštis "Draugas" skelbia naują lietuviško romano konkursą. Paskutinė data konkursui skiriamo romano rankraščiui įteikti — 1952 m. lapkričio 1 d.

2. Geriausiam romanui skiriama premija —tūkstantis dolerių. Premijos mecenatas — Čiurlionio Ansamblis. 1952 m. balandžio mėn. 27 d. Chicagos Operos Namuose įvyks Čiurlionio ansamblio koncertas, iš kurio gauto pelno skiriama 1,000 dolerių premija lietuviškam romanui. Premijos organizatorius — "Draugo" Bendradarbių Klubas.

3. Teisėjus premijuotinam romanui nustatyti parinks: du Rašytojų Draugija, du "Draugas" ir vieną Čiurlionio Ansamblis.

4. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Romanas turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis, kaip apie du šimtu romano formato spausdintų puslapių.

5. Kūrinius siųsti adresu: Romano Konkurso Komisija, "Draugas", 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant romano antraštę ir pasirinktą slapyvardį.

7. Tūkstančio dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro romano pirmosios laidos teises perleidžia "Draugo" Bendradarbių Klubui, įskaitant ir teisę spaudinti "Drauge" ir išleisti atskiru leidiniu. Premijos nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

Virš 10 Tūkstančių Knygų

Pereitais metais JAV-bėse buvo išleista virš 10 tūkstančių įvairių knygų. Maždaug pusė visų knygų yra vadovėliai ar specialaus pobūdžio. Iš tos pusės 80% yra menkos vertės knygos, kurios pataikauja masei niekingais nuotykiais ir silpnomis novelėmis. Taigi lieka tik apie tūkstantis įdomių knygų, kurias verta skaityti, ir iš tų tik mažas skaičius, kurios turi tikrai dedelę literatūrinę vertę.

ROSARIO LIETUVIAI

VASARIO 16 MINĖJIMAS

R.L.B. rengia Vasario 16 minėjimą. Kviečia visus lietuvius dalyvauti 34 Lietuvos Nepriklausomybės akte. Saladillo bažnyčioje, Vasario 17 d., 10.15 val. Iškilmingos Mišios su patriotišku pamokslu. 12 val. Bendruomenės žemėje bus Asado ir programa. Bilietus reikia įsigityti iš anksto.

● A. a. Jurgis Vaičiunas mirė sausio 19 d. turėdamas 51 m. Išgulėjo Alberdi ligoninėje daugiau kaip mėnesį laiko. Argentinoje paliko seserį Pranę ir švogerį Feliksą Vaičikauską. Palaidotas La Piedad kapinėse, Rosario.

Adolfas Palaikis

● Pueblo Nuevo a. a. Jurgis Jurkštas, senas lietuvis gyventojas, atsiskyrė su šiuo pasauliu.

● Swift fabrike darbą bedirbdamas susižeidė Petras Vilutis. Sveiksta Espanlo ligoninėje, salė 3, lova 8.

● Žinomo veikėjo Antano Švarlio sūnus Gerardas bežaisdamas susižeidė. Sveiksta namuose.

● Gyvojo Rožančiaus Brolija gražiai veikia. Sekantis susirinkimas bus kovo 2 d. Saladillos parapijos kieme, 4 val. po pietų. Jųjų Mišios kas pirmą mėnesio sekmadienį būna 10.15 val.

● Iš Buenos Aires atvyko apsigyventi Rosario mieste p. Antanas Glavinskas. Jis yra prityręs spaudos darbininkas; tad, be abejonės, greitai ras darbo.

KOLUMBIJA

● Rugsėjo 8-tosios minėjimas buvo transliuojamas per vietinį valstybinį radiofoną. Minėjimo programon įėjo išsami ir įdomi kun. N. Salduko paskaita "Lietuvių vargai tėvynėje", kurioje prelegentas ispanų kalba nušvietė raudonojo okupanto naudojamus metodus lietuviams naikinti ir kraštui alinti. Po paskaitos sekė plokštelių muzika — liaudies dainos, įdainuotos solisto Šabaniausko.

URUGVAJAUS LIETUVIAI

GRAŽUS LIETUVAIČIŲ PASIRODYMAS URUGVAJUJE

Kalėdų išvakarėse, gruodžio 21-23 dd., Urugvajaus vaikų globos draugija buvo surengusi Tautų Mugę, kurią globojo pati prezidentienė p. Martinez Trueba. Festivalyje dalyvavo daugelis tautų su savo vėliavomis, tautiniais drabužiais, savo menu, skirtingais valgiais ir gėrimais ir pan.

Lietuvių kioskas buvo atžymėtas didelių būdingu paveikslu, vaizduojančiu piliakalnį su kryžiais ir Vytimi. Gražiai lietuviškai pasipuošusių ponių ir panelių grupė patarnavo prie jų padaryto naminio alučio, prie muginių lošimų, o jų atvirame ore pademonstruoti mūsų tautiniai šokiai ir drabužiai per visas dienas sutraukdavo gausius žiūrovus. Pažymėtina, kad festivalis įvyko Prezidentūros sode, kaip tikras demokratiškumo pavyzdys: publika gėrėjosi ne tik šventės margumynais, bet ir puikiais gėlynais ir tropikaliniais medžiais, kurie visu vasaros grožiu supa prezidento vasaros rezidenciją. Šie rūmai buvo atvirti ir publikai, kurios tarpe dažnai matėsi ponia prezidentienė.

Lietuvaitės Tautų Mūgėje Urugvajaus Prezidento rūmų sode 1951 m. gruodžio 21—23 dd. Trečioji dešinėje (su vėduokle) yra p. prezidentienė Martinez Trueba, žiūrinti lietuviškų tautinių šokių.

Šventei baigiantis ponia Martinez Trueba buvo specialiai atėjusi pasižiūrėti lietuviškų šokių, kuriais ji susižavėjo. Pažymėtina taip pat, kad lietuvių kioską globojo ponia L. A. Ugon de Gardiol, ypatingai susidomėjusi Lietuva ir lietuviais. Jos brolis dr. Armand Ugon, neseniai išrinktas nuolatinio Tarptautinio Tribunolo Haagoje teisėju, pasižadėjo visados remti Lietuvos bylą, o ji pati sakosi sutikusi globoti Lietuvos kioską dėlto, kad "jūsų tėvynė maža ir nuskriausta". Abudu šie kilnūs urugvajiečiai, brolis ir sesuo, apdovanoti knyga "Lituania entre fuego cruzado".

Ši labdaringa tautų šventė kartu buvo savų kultūrų graži propaganda. Lietuviai joje pasirodė neblogiau už daug didesnes tautas. Mūsų kaimyniniai kioskai buvo italų ir prancūzų. Lietuvos kioską organizavo p. L. Graužinienė su būriu padėjėjų.

Organizatoriai dėkoja įvairiais būdais prie darbo bei šventės pravedimo prisidėjusioms tautietėms: L. Grišonienei, A. Gabaliauskienei, M. Cieslinskienei, V. Vidžiuvienei, A. Borsanienei ir panelėms: S. Kiaulevičiutei, Satygaitėms, Graužinytėms, V. Vidžiutei, A. Grigaitei, E. Cieslinskaitei, G. Sčesnulevičiutei, V. Grišonaitei. Taip pat ir J. Ramonui, A. Kaušiniui, Kl. Vidžiui. Kor.

PERKA ŽEMĖS BAŽNYČIAI

Urugvajaus lietuviai katalikai jau surado gražų žemės sklypą pramatomai lietuvių bažnyčiai statyti. Sklypas yra Cerro priemiestyje, prie g. Belgica, nes ten daugiausia yra lietuvių susispietę. Jau yra susitarta dėl kainos ir greitu laiku bus pasirašyta sutartis ir įmokėta pusė pinigų. Tam kilniam darbui vadovauja pasiaukoję lietuvių reikalams misijonieriai kun. Vl. Mikalauskas ir kun. J. Bružikas. Jiems padeda visi uolieji Montevideo kolonijos lietuviai katalikai.

SUSIRGO MUSTEIKIS

Senelis, turįs apie 81 metus, Juozas Musteikis buvo smarkokai susirgęs, nors anksčiau niekada nesirgo. Buvo pakviestas gydytojas, kuris rado didelį nusilpimą ir senatvės išsisėmimą. Ligonį kolonijos veteraną gausiai lanko visi jo pažįstami, ypatingai kun. J. Bružikas, A. Žilinskas, mokyt. Stanevičienė, Bagurskienė, Cieslinskienė, Braziai, Bisliai ir kiti. Dabar jau pradeda sveikti. Gyvena U. L. K. Dr-jos patalpose. Linkime greitai visiškai sustiprėti.

DARBŠTUS LIETUVIS

Visai lietuvių kolonijai gerai pažįstamas tautietis Adolfas Kaušinis jau užbaigė trijų aukštų namus ir išnuomavo. Ten pat jis turi dar du savo namus, kurių vieną užima pats savininkas. Tą viską jis padarė savo darbštumu ir taupumu. Jis yra elektrotechnikas, turįs vietinį diplomą ir gerą darbą. Savo tautiečiams reikalingus darbus padaro su didele nuolaida arba ir visai veltui. Jis yra U. L. K. Dr-jos aktyvus narys, Ur. L. B. Tautos Fondo narys bei didelis patriotas, "Laiko" Garbės Leidėjas.

DIDELIS LAIMĖJIMAS

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija užpirko Cerre namą su nemažu sklypu. Tai tos pačios lietuviams gerai žinomos mokyklos patalpos, kuriose jau daug metų telkiasi kolonijos patriotinė veikla.Lėšos organizuojamos paskolų ir aukų forma.

Šiemet Draugijai pirmininkauja Kl. Vidžius, o sekretoriauja garsusis krepšininkas Vikt. Cieslinskas. Įsigijus nuosavybėn patalpas, draugijos kultūrinę bei patriotinę veiklą tikimasi dar pagyvinti. K.

"LAIKO" ATSTOVAS Į MONTEVIDEO

Urugvajiečiams gerai pažįstamas "LAIKO" atstovas p. Antanas Kevėža netrukus laikraščio reikalais lankysis Montevideo mieste. Šiuo metu jis atnaujina prenumeratas Córdobos, Santa Fe ir Rosario miestuose.

● Sausio 7 d. Montevideo mieste mirė 70 metų sulaukęs Pranas Miniatas, Berisso mieste gyvenančios R. Dulksnienės tėvelis. Palaidotas Cerro kapuose.

● Lietuvių kolonija Bogotoje plečia savo kultūrinę veiklą, stengdamasi kultūrinius pasirodymus pravesti viešai, tuo keldama savo tėvynės vardą. Savo kultūrinę veiklą pradėjusi 1951 metų plačiu Vasario 16 pasirodymu, antroje tų metų pusėje kolonija taip pat turėjo gerų parengimų.

● UNO šventės dieną Bogotos lietuviai radio bangomis pranešė pasauliui, kad ir jie prisideda prie tų tautų, kurioms rūpi taika ir žmonijos gerovė. Kun. Saldukas savo įžanginiame žodyje priminė pasauliui, kad Lietuva laukia taikos dienos ir, kiek galėdama, dabar prisideda savo veikla kovoje prieš bendrą priešą. Po kun. Salduko žodžio sekė meninė dalis. Buvo duodamos plokštelėse įdainuotos mūsų liaudies dainos.

● Kolumbijoje yra paprotys, kad gruodžio antroje pusėje per radio yra transliuojamos kalėdinės giesmės ir kalėdinė muzika. Tos transliacijos čia yra vadinamos novenomis. Praeitų metų gruodžio 16 dienos skirtą novenai laiką pavyko gauti lietuviškam pasirodymui. Programoje dalyvavo Bogotos lietuvių kolonijos p. D. Liaugminienės vadovaujamas choras, kuris išpildė Šimkaus, Naujalio, Strolios, Sasnausko ir kitų kompozitorių dainas. Dainų turinį ir jų reikšmę ispaniškai interpretavo kun. B. Jurkšas, aiškindamas kolumbiečiams lietuviškos dainos nuotaikas. Minėjimas truko pusvalandį ir paliko gerą įspūdį svetimtaučiams.

● Šių metų sausio 9 d. Valstybinio Muzėjaus salėje įvyko smuikininko Iz. Vasyliūno viešas koncertas, kurį ruošė Bogotos miesto kultūros departamentas. Koncertas sutraukė daug publikos, ir vietinės spaudos palankiai įvertintas. Koncerto programą sudarė Vitali, Mozarto, Griego Račiūno ir kitų kompozitorių kūriniai.

Visus pasirodymus organizavo kun. N. Saldukas.

SPAUDA

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Stasys Yla, ŽMONĖS IR ŽVĖRYS DIEVŲ MIŠKE. Kaceto pergyvenimai. Viršelis dail. P. Osmolskio, spauda N. Pr. Seserų spaustuvės Putnam, Conn. Išleista 1951 m., 560 psl. Kaina 5 doleriai.

Neabejotinai tai yra pats stambiausias ir tikrai meniškai išleistas kūrinys praėjusiais metais. Gyvą ir konkretų autoriaus stilių puošia pačių kacetininkų piešiniai ir fotografijos, po karo rastos stovyklos komendantūroj. Knyga suskirstyta į keleta dalių, iš kurių numanu jos turinys: Pirmosios dienos, Darbo kolonos, Mirties siaubas, Epidemijos aukos, Biurokratija, Dievo pogrindis, Mokslas ir menas, Charakteriai, Masinis naikinimas, Pamario laukais, Po rusų jungu, Išsilaisvinimas. Kiekviena dalis suskirstyta į atskirus trumpus skyrelius, kas daro knygą lengvai skaitomą ir intriguojančią.

Atsidūręs žvėriškose kaceto sąlygose, bado, epidemijų ir beprasmės mirties akivaizdoje, žmogus tampa numeriu be vardo ir reikšmės. Išsekus paskutinėms jėgoms, jo dvasia pasislepia už savisaugos instinkto ir beveik neapsireiškia oda ir kaulais virtusiam kūne. Atsiveria žmogaus menkybės bedugnė kaip baisus įspėjimas dvidešimtojo amžiaus "antžmogiui". Neapsakomai pažemintą, sąšlavų dėžėse maisto trupinių bejieškantį, tenai jį randa Dievas: grįžtantį arba neviltin nuklystantį.

Štai kodėl ši knyga nėra tik baisių ir jaudinančių įvykių papasakojimas. Ji yra visiems prieinama žmogaus gyvenimo mokykla, atskleidžianti šviesias jo dvasios aukštumas ir tamsios jo kūno prigimties bedungę, kurioje staugia ir blaškosi uždarytas žvėris. Kas ją atsidėjęs perskaitys, tam meilė ir laisvė pasidarys dar brangesnė ir dar labiau nepakenčiama pasidarys nelaisvė ir žmogaus skriauda. — P. B.

1. **"Kolumbijos Lietuvis"**, trimėnesinis katalikiškai tautinės minties leidinys, Nr. 4, Liepos-spalio mėn. 1951. Redaguoja: Redakcinė Kolegija, Ats. red. ir leid. kun. Mykolas Tamošiūnas.

2. "AIDAI", Nr. 10, 1951. Šiame numery pažymėtina: A. Liaugminas, Tikrosios būties beieškant; Kazys Pakštas, Lietuvių tautos ir valstybės sienos; B. Auginas, Miniatūra apie pavasarį (eil.); Č. Grincevičius, Devynbalsė paukštė; Vysk. P. Būčys, Atsiminimų ištraukos; C. Obcarskas, Rudens žemė (eil.); Henrikas Nagys, Georg Trakl; Vaclovas Biržiška, Vysk. M. Valančiaus biografijos bruožai (pabaiga). Taip pat yra plati literatūros apžvalga, knygų ir žurnalų recenzijos, meno bei visuomeninio gyvenimo apžvalgos.

3. Sonderabdruck aus der STIMMEN DE ZEIT, November 1951, — Heft 2: Antanas Maceina, Indifferentismus und Antichrist (Indiferentizmas ir Antikristas), ištrauka iš naujos prof. A. Maceinos studijos "Mysterium iniquitatis" — "Niekšybės paslaptis", kuri greitu laiku pasirodys lietuvių ir vokiečių kalbomis.

4. "KNYGŲ LENTYNA", Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Leidžiamas Lietuvių Bibliografijos Biuletenis, Nr. 7-9 (38-40), Liepos-rugsėjo mėn., 1951, Danville, Ill., U.S.A. Redaguoja A. J. Ružancovas. Šis numeris gražiai atspausdintas "Dirvos" spaustuvėje.

5. LIETUVIŲ SĄJUNGOS BRAZILIJOJE METRAŠTIS, 1931—1951, Sao Paulo — Brazil 1951.

6. "MARGUTIS" Nr. 12, Gruodis, 1951 m.

7. Sausio mėn. LIETUVIŲ DIENŲ numeris yra skirtas "Voice of America" lietuvių skyriui. Viršely K. Jurgėlos pasikalbėjimas su prof. M. Biržiška, paminėtinas K. Jurgėlos straipsnis: "Vienintelis laisvas balsas į okupuotą Lietuvą" ir d. k. LIETUVIŲ DIENAS galima užsisakyti "LAIKO" red. arba tiesiog pas leidėją: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3m, Calif. Kaina metam 3 dol.

DĖMESIO KNYGŲ MĖGĖJAI!

Yra pertvarkomas ir žymiai papildomas naujomis knygomis "LAIKO" knygynas — biblioteka. Kas dar nesuskubo sugrąžinti iš Lietuvių Parapijos knygė- sugrąžinti iš Liet. Parapijos knygynė- grąžinti, kad knygyno pertvarkymas perilgai neužsitęstų. Be to kiekvienas, kuris gali paaukoti lietuviškų knygų, prašomas prisidėti prieš šios mūsų kolonijoj didžiausios viešos bibliotekos papildymo ir išplėtimo.

Knygyno vedėjas

PADĖKA

Gerb. p. Pranui Leščiui ir p-lei Aldonai Galeckaitei už visą eilę vertingų knygų, padovanotų "LAIKO" knygynui nuoširdžiai dėkoja Knygyno vedėjas

MR V LISAUSKAS
31 NORWOOD AVE
BROOKLYN 8, N.Y.
ESTADOS UNIDOS

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires; T. E. 20-9027

Correo Argentino Casa Central
FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 4289
TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 4015

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 350417

KAINA: Argentinoje metams $ 30.—, pusmečiui $ 17.—, vienas nr. $ 1.50. Urugvajuje met. 5 Urugv. pezai. Kitur — met. 3 doleriai. Oro paštas met. 3 dol.

1952. II. 9 ☆ V METAI ☆ Nr. 60

Buenos Aires Avellaneda

NAUJA LIETUVAI IŠLAISVINTI CENTRO VALDYBA

Sausio 20 d. visuotiname Lietuvai Išlaisvinti Centrui priklausančių organizacijų atstovų susirinkime buvo išrinkta nauja šiems metams valdyba ir revizijos komisija. Valdyba sudarė: pirm. **Zeferinas Juknevičius**, sekr. **Jurgis Gilvydis**, sekr. pad. **Jusefa Juškaitė**, ižd. **Pijus Sakalauskas**, prop. sekr. **Vaclovas Rymavičius**, narys **Karolis Misiunas**, dvasios vadas kun. **Pranas Garšva**, M. I. C. Revizijos komisija: **Ign. Padvalskis, A. Bagdonavičius** ir **B. Bliumbergas.**

Argentinos Lietuvių Bendruomenė

Į visuotinio Ar.L.B. susirinkimo, įvykusio pr. m. gruodžio 23 d., sveikinimus pasiųstus VLIKo pirmininkui ir visiems Lietuvos Pasiuntiniams, Centro Valdyba gavo padėkos raštus iš Lietuvos Pasiuntinio ir Įgalioto Ministerio P. Amerikai Dr. K. Graužinio, Lietuvos Ministerio Washingtone P. Žadeikio, Lietuvos Ministerio Londone B. K. Balučio ir Lietuvos Ministerio prie Šv. Sosto Dr. St. Girdvainio. Visi ragina kovoti už tautinius idealus ir būti vieningiems. Taip pat pats susirinkimas bei sveikinimo raštas VLIKui buvo paminėtas ELTOS biuletenyje.

VYČIAI IŠSIRINKO NAUJĄ VALDYBĄ

Sausio 20 d. visuotiniame Vyčių Sąjungos susirinkime buvo išrinkta 1952 metams nauja valdyba: pirm. **Petras Barišauskas**, vicepirm. **Antanas Mikučionis**, sekr. **Jonas Lebednikas**, sekr. pad. **Leopoldas Stankevičius**, ižd. **Juozas Serapinas**, ižd. pad. **Jonas Norkus**, prot. sekr. **Mečys Gaižauskas**, social. reik. vad. **Alfonsas Bagdonavičius**, nariais **Vincas Jakubauskas, Jonas Lunius** ir **Juozas Uždavinys.**

Mergaičių burelio valdybą sudarė: pirm. **Sofija Aukščionytė**, sekr. **Albina Mikučionytė**, ižd. **Ona Barišauskaitė** ir narės **Elvira Butkūtė** ir **Leonora Martinėnaitė.**

● Sausio 29 d. ryte iš proto išėjusio namų savininko lenko St. Driczako Valentin Alsinoje buvo sunkiai sužeisti revolverio šūviais ir peilio smūgiais **Viktorija ir Ignas Doveikai.** Doveika jau grįžo į namus, o p. Doveikienė dar gydosi Fiorito ligoninėje.

● **Mykolas Sipavičius**, gyvenęs Caramillo 734, Dock Sud, einant jam iš darbo namo, pusę kvadros nuo savo namų griūnančio elektros stulpo buvo vietoje užmuštas. Sausio 19 d. buvo palaidotas Sarandi kapuose. Paliko žmoną, sūnų Vitą (20 m.) ir brolį Juozą. Turėjo savo namą ir parduotuvę. Buvo kilęs nuo Radviliškio. Su lietuviais mažai tebendravo.

● Š. m. sausio 12 d. **Antanas Dumbliauskas**, dirbąs Bieckerto alaus bravore Llavallol, darbo metu griūdamas susilaužė dešinę ranką. Gydomas fabriko ligoninėje.

● Fiorito ligoninėje Avellanedoje po operacijos serga **Eduardas Čečys**, kuris tikisi neužilgo grįžti nomo.

● **Teodora Pojekaidrienė**, skubėdama į darbą, belipdama į tramvajų susižeidė. Dabar po operacijos guli Fiorito ligoninėje, sal Ortopedia, piso 2, cama 31.

● **S. Briedytė ir A. Arlauskai** sausio 22 d. susilaukė pirmojo sūnaus, kuriam duotas Eduardo vardas. Laimingai augti!

● **Antanas Matukas**, kuris su žmona ir sūnumi, šiais metais baigusiu technikos mokyklą, gyvena Avellanedoje ir žinomi kaip kultūros darbuotojai, pradėjo statytis nuosavus namus Guillon miestelyje. Ten tikisi greitu laiku persikelti gyventi.

Jurgis Gilvydis

kartu su kompanija parduoda virš tūkstančio sklypų žavinguose Kordobos kalnuose, ypatingai tik ką išparceliuotoje kalnų grožybėje su plačiomis gatvėmis, elektros šviesa, vandeniu ir tik 35 km nuo Kordobos miesto.

Išsimokėjimui duodama net iki 10 metų. Suinteresuotiems pirkti kelionė ten ir atgal duodama visai veltui. Smulkiau teirautis Rio Cuarto 3244, Buenos Aires.

Taip pat tarpininkauja parduodant sklypus ir namus Buenos Airese ir priemiesčiuose bei Mar del Platoje.

● Pramonininkas ir "Laiko" Garbės Leidėjas Antanas Barždžius su Ponia ir sūneliu Vytuku savo automobiliu padarė didelę ekskursiją po Argentinos žymiasias vietas. Toj kelionėj aplankė San Luis, Mendozą, kur buvo apsistojęs garsiajame Hotel Potrerillos, buvo pasiekęs Cordillerus, Termas Villavicencio, San Martin kalną, grįždamas aplankė Rumipal turinčius vasarnamius p. p. Palšius ir p. Kekutį ir per Cordobą grįžo atgal į Buenos Aires.

● **Klemensas Juškevičius** su žmona ir dukrele jau kuris laikas gyvena savo pasistatytame nuosavame name Palomar miestely.

● **Pranas Buzas**, sūnus visuomeninkų Elenos ir Prano Buzų, tėvų namuose Brasil 817, Avellanedoje, atsidarė radio aparatų dirbtuvę. Taiso ir perdirba taip pat senus radio aparatus. Dirbtuvė įtaisyta tam tikslui pastatytose erdviose patalpose.

● Sausio 26 d. žinoma Vyčių Sągos darbuotoja **Elena Grigaliūnaitė** sus'žiedavo su **Viktoru Paliuku.** Linkėtina greitai sukurti lietuvišką šeimą.

● G. ir St. Poviloniai vasario 2 d. susilaukė sveiko ir gražaus sūnaus Jurgio Raulo.

● **V. Palubinskas**, Marijonų vienuolijos klieriko Vyt. Palubinsko tėvelis, sausio 25 d. baigė 77-tuosius savo amžiaus metus. V. Palubinskas yra vienos iš gausiausios šeimos tėvas visoje Argentinos lietuvių kolonijoje.

● Savo posėdyje Ar. L. Bendruomenės Centro Valdyba sausio 26 d. pasiskirstė pareigomis: pirm. **Ig. Padvalskis**, vicepirm. **St. Mikelionis** ir **J. Stasiulevičius**, sekr. **L. Sruoga** ir inž. **L. Stašaitis**, ižd. kun. **Pr. Garšva.**

● Rawson ligoninėje gydosi p. **Koverienė.** Linkime greitai pasveikti.

● **J. Murauskas**, anksčiau ilgai gyvenęs Com. Rivadavia, smarkokai susirgo ir gydosi Sanatorijoj Santa Rosa, Martinez.

● Kaz. Gasevičius su šeima, inž. P. Krapovickas su šeima ir inž. D. Namikas su šeima išvyko atostogų į San Clemente de Tuyū.

● Sausio 18 d. Berisse mirė 18 metų sirgusi Zuzana Arenauskienė, kuri jau misijų metu T. J. Bružiko buvo aprūpinta šv. Sakramentais. Palaidota La Platos kapinėse.

VISI Į VASARIO 16 - TOSIOS MINĖJIMĄ

Visa Buenos Aires ir apylinkių lietuvių kolonija mini **Lietuvos 34-tąją Nepriklausomybės sukaktį — Vasario 16,** kurią rengia Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje ir Argentinos Lietuvių Bendruomenė.

Minėjimas įvyks šia tvarka:

Vasario 16 d., šeštadienį, vainiko uždėjimas ant San Martin paminklo **Plaza Gran Bourg.**

Vasario 16 d. 20.30 val., šeštadienį, Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellanedoje, Iškilmingas Nepriklausomybės minėjimas su menine programa, kurią atliks Dainos ir šv. Cecilijos chorai.

Vasario 17 d. 8,30 val., sekmadienį, radio valandėlė "Lietuvos Aidai" per radio Mitre duos specialią programą.

Vasario 17 d. 10,30 val. Lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje iškilmingos šv. Mišios, dalyvaujant šv. Cecilijos chorui, už laisvės kovose žuvusius lietuvius.

Visi lietuviai kviečiami tą dieną prisiminti **kenčiančią Lietuvą.**

Nauji "Laiko" remėjai

Bronius ir Eleonora Paliulioniai $ 30, Ona Palubinskienė $ 15, Julius Stundžia $ 10, Eduardas Orlovas $ 5, Jonas Savickas $ 5, Ona Šeškytė $ 5, Juozas Nekročius $ 4.

Visiems paskelbtiems ir nepaskelbtiems Rėmėjame "LAIKAS" taria nuoširdų lietuvišką ačiū.

DIDŽIAI GERBIAMAS PONE REDAKTORIAU,

Prašyčiau leisti man Jūsų laikraštyje viešai padėkoti Ponų Vitkauskų (Witkowski) šeimai. A. Witkowski, paėmęs mane tiesiog nuo laivo, sergantį globojo savo namuose. Ponia Olga Jasiulytė Vitkauskienė, buvusi Mergaičių ir Moterų Dr-jos "Birutė" pirmininkė ir lietuvių kolonijos veikėja, iš tradicijos daugelį savo pažįstamų globoja ir rūpinasi ne tik čia, bet ir Europoje, o jos vyras ponas Adomas, nepaprastai nuoširdus žmogus, ne tik talkininkauja savo žmonai tokiame jos darbe, bet dažnai imasi nuoširdžios iniciatyvos artimui savo meilę parodyti.

Linkiu pp. Vitkauskams sveikatos ir sėkmės. Tepadeda jiems Dievas vaikus išauginti ir susilaukti savo gyvenime remiamųjų dėkingumo už jų retą ir paslaugią širdį. **Gen. T. Daukantas,**
buvęs Lietuvos Atstovas P. Amerikai

RADIO VALANDĖLEI "LIETUVOS AIDAI" AUKOJO

Radio Valandėlei "Lietuvos Aidai" išlaikyti prisidėjo šie rėmėjai: po $ 50: Pr. Ramanauskas, Kaz. Čibiras ir Br. Varkauskas; $ 40: A. Varškys; po $ 20: A. Kairys, L. Martinėnas, A. Galakvosčius ir Pr. Čepas; $ 15: J. Siperka; po $ 10: A. Matukas, H. Bagdonas, inž. A. Dičius, J. Stankevičius, K. Šeškus, Br. Liuvietis, J. Daugirdas, V. Stankus, J. Kriščiūnas, M. Misiūraitė, A. Budrevičiūtė, J. Keršys, B. Paštuolis, M. Dirvelienė, B. Paštuolis, V. Praniauskas, A. Martinonis, K. Baniulienė, A. Brazaitis, M. Stacevičius, P. Kungis, P. Mainonis, A. Matulionis, A. Grigalaitis, B. Babickas ir Vl. Macaitis; po $ 6: M. Laurutis ir J. Dambrauskas; po $ 5: B. Juozaitis, A. Macas, V. Stankūnas, S. Lukauskaitė, M. Stanevičienė, Pr. Kisielius, H. Czop, G. Povilonis, A. Budreika, K. Valenta, V. Petkevičius, J. Kuzas, Ed. Marcinkevičius, P. Rastauskas, M. Stasiūnas, N. Pimpė, J. Garbauskas, U. de Luto, St. Jackevičius, St. Stacevičius, J. Ališauskas, Vl. Veselauskas, J. Gudauskas, M. Povilaitis, P. Liola, O. Lipinskienė ir V. Kuželis; po $ 4: J. Vonskienė ir R. Petrauskas; po $ 3: M. Tamulevičienė, Z. Varnaitė, V. Žekevičius ir Pr. Gailiūnienė; po $ 2: J. Valentinas ir A. Kundrotas; $ 1: A. Kareiva.

Radio Valandėlės Rėmėjams ir aukų rinkėjams: p. E. Matukienei, p. A. Girdauskienei, p. V. Mačiulienei, p. M. Misiūraitei, p. A. Savickaitei, kun. P. Braziui, pp. V. Rastauskienei, A. Matulioniui, kun. V. Šimanskiui, p. L. Mušketui ir visiems kitiems taria lietuvišką ačiū.

Radio Valandėlės "Lietuvos Aidai" Vadovybė

● Moterų ir Mergaičių Dr-ja "BIRUTĖ" sausio 20 d. išsirinko naują šiems 1952 metams valdybą. Išrinktos į valdybą šios: **Marija Šantarienė, Marija Žekienė,** agron. **Natalija Šantarienė, Uršulė Šilaikienė** ir **Domicelė Šeškienė.** Kandidatėms liko: **Natalija Paršelienė** ir **Ona Mainonienė.**

JIEŠKO SODININKO

Pastovus darbas vyrui. Pageidautina, kad būtų su šeimyna. Reikia prižiūrėti sodą Bernal priemiestyje. Atlyginimas geras, atskiras butas. Turi nusimanyti apie sodą ir daržą. Kreiptis į "Laiko" redakciją arba Hermana Superiora tel. 44-0898.

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA

Consultorio Dental "PAVON"
Sav. N. KRUKAUSKAS
Dirbtiniai dantys — karūnėlės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: **pirm., treč., penkt. 14—20 val.** — Susikalbama įv. kalbomis. **Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón), Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)**

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102 - Bs. Aires

BERISSO

PRANEŠIMAS

Lietuvių Kataliku Savišalpos ir Kultūros Draugija "Mindaugas' Lietuvos Nepriklausomybės 34 metų sukakties proga rengia minėjimą š. m. vasario 16 d. 20 val. su tai dienai pritaitytas programa Draugijos patalpose, Napoles 4260. Tarp kitko programoje dalyvaus ir jaunieji artistai, suvaidindami linksmą komediją lietuvių kalba. Paskaitą skaitys svečias iš Bs. Aires p. Platakys. Bažnytinis Vasario 16-tosios paminėjimas įvyks vasario 17 d. 10 val. Berisso parapijos bažnyčioje. Visus kviečiame skaitlingai abiejose minėjimo dalyse dalyvauti ir iš anksto tariame lietuvišką ačiū.

"Mindaugo" Dr-jos Valdyba

TRUMPAI

● Buenos Aires dienraštyje "El Pueblo" pr. m. gruodžio 28 d. nr. Rodolfo G. Brunst, rašydamas seriją straipsnių apie bolševikinius valdymo metodus už geležinės uždangos, pirmoj vietoj mini Pabaltijo kraštus ir iš Lietuvos ima pavyzdžius apie religinę padėtį bolševikų valdomuose kraštuose. Tame straipsnyje mini vysk. K. Paltaroką, kuris slapstydamasis vadovauja tikintiesiems, kunigus, kurie yra kalėjimuose.

● Raudonosios jūros pakraščiuose buvo rasti kai kurių Senojo Įstatymo šv. Rašto knygų rankraščiai. Šv. Rašto tyrinėtojai ir radiochemikai nustatė, kad tie rankraščiai siekai apie 2000 metų senumo.

● Vatikano dienraštis "Osservatore Romano" lapkričio 17 d. numery mini saulės stebuklą, kuris įvyko Fatimoje prieš 34 metus. Jis duoda net dvi fotografijas. Laikraštis paduoda kard. Tedeschini pasakytus žodžius, kad šv. Tėvas Pijus XII yra matęs net keturis kartus tą patį saulės stebuklą. Šiuos regėjimus šv. Tėvas yra matęs spalio 30 ir 31 bei lapkričio 1 d. d. ir visų Šventųjų oktavoje. Jis tai matė 4 val. po pietų iš Vatikano sodo.

● Hongkongo apylinkėse ir Javos saloje buvo rasti milžiniško žmogaus dantys, o paskutiniais laikais ir viena žiauna bei kiaušo dalis. Mokslininkai pagal tai gali atstatyti žmogaus griaučius, kurie turėjo būti iš ledlaikių ir nepaprasto didumo. Tokius milžinus mini ir šv. Raštas.

JUOKAI

Moteris vyrą renkasi panašiai, kaip prekę: pirmą dalyką, kurį jai parodo, ji palieka, ir ieško kito geresnio.

★

Dabar turėti pinigų yra lengva... tik sunku yra turėti, su kuo būtų galima gyventi.

★

Jei prigimtis būtų taip sutvarkiusi, kad vyras ir moteris būtų gimdę vaikus vienas po kito, tai nė viena šeima nuterėtų daugiau vaikų kaip tris.

★

Garsusis mokslininkas Einsteinas, įėjęs į valgomąjį vagoną traukiny, kuriuo jis važiavo, norėjo užsisakyti pietus, bet pastebėjo, kad neturi akinių. Jis paprašė priešais sėdintį, kad jam perskaitytų valgių sąrašą. Mokslininko kaimynas mandagiai atsakė:

—Labai atsiprašau, aš taip pat nemoku skaityti.

KORDOBA

● Ascochingoje kurį laiką atostogavo būrelis lietuvių, tarp kurių p. J. Šimoliūnienė ir p. V. Bendinskienė. Jos savo giedojimu per lietuviams surengtas pamaldas labai maloniai nustebino vietinius gyventojus ir davė progos pajusti lietuviškų giesmų grožį. Minėtos ponios giesmes giedojo duetu net keletą kartų.

● DAINOS ANSAMBLIO repeticija Lietuvių Salėje vasario 9 d. 16 val.

● PARDUODU SKLYPĄ (LOTĄ) su gyvenamu namu toj pačioj kvadroj kaip ir lietuvių parapijos bažnyčia. Kanalizacija, vanduo, šviesa. Prie gatvės, kuri dar šįmet bus grindžiama. Kreiptis: **J. Ališauskas, Paraguay 731, Avellaneda,** arba į "LAIKO" redakciją.

VIEŠBUČIAI ATOSTOGOMS:

● **PENSION "LITUANA"**, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dienai tik $ 17.

● **CONDOR HOTEL**, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sav. Jance, Krukonis ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik $ 19.

● **"LIETUVA"** Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, **Florida 165** (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 33-9584

● **ŽEMAITIJA".** Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai. Dėl informacijų kreiptis: Sr. Sanchez Penaud agent.: **Florida 165** (Galeria Güemes), p. 5, esc. 529, T. E. 33-9584.

● **"HOTEL ANITA".** Sav. M. Kekutt: Estación Teha, Sierras de Córdoba. Inf. "Laiko" red.

Pamaldos Montevideo lietuviams yra laikomos kiekvieną sekmadienį 10 val. Cerro parapijos bažnyčioje.

Pamaldos Rosario lietuviams kiekvieną sekmadienį vyksta Saladillo parapijos bažnyčioj 10.15 val.

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

● **OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: penktad. 16-18 val., šešt. 13-17 v. ir sekm. 13-16 v.

● **MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ**, sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

● **GROŽIO SALIONAS "LA RUBIA"** sav. ONA KASPARIENĖ: Soler 3441, Bs. Aires, T. E. 79-2528.

● **MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY".** Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: **Leandro N. Alem 818, Banfield.**

● **ČIUŽINIŲ UŽUOLAIDŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ.** Parduodama bovelna, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. **Antanas Šalčiūnas: Juan B. Alberdi 933** — Buenos Aires — T. E. 60-2784.

● **VLADO MASIOKO SŪRAUS VANDENS MAUDYKLĖ "KAUNAS".** Puikus plaukiojimo baseinas 30x10x2 metrų. Viliojanti aplinka prie pat Buenos Aires: La Salada, prov. Bs. Aires. Vykti traukiniu nuo Uriburu tilto iki est. Igr. Budge arba kolektyvu Nr. 32 nuo Centenera iki pat galo. Lietuviai pas lietuvį!

● **HORACIO E. CZOP** fotografuoja vestuvių, gimtadienio, sužieduotuvių, krikšto ir įvairių švenčių progomis. Isleta 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

"LAIKAS" STEIGIA SAVO SPAUSTUVĘ

Nuolat brangstant spaudos darbui, "LAIKAS" ryžosi steigti savo nuosavą spaustuvę. Tokias spaustuves užsieniuose turi kiekvienas žymesnis lietuvių laikraštis. Kadangi raidžių rinkimo darbas yra pats brangiausias, todėl ir nutarta pirmiausia įsigyti linotipą.

Kreipiamės į savo mielus skaitytojus ir rėmėjus, kviesdami aukoti spaustuvės fondui, nes laikraštis atliekamų pinigų neturi. Vidutinė linotipo kaina yra 100—150 tūkstančių pezų. Tikimės taip pat mūsų bičiulių paramos Šiaurės Amerikoje. Spaustuvės fondui aukojusieji bus skelbiami laikraštyje.

Sukruskime! Savoje spautuvėje "LAIKAS" išeis dažniau, punktualiau ir bus didesnis! Bendromis pastangomis padėkime pastovų pagrindą savam laikraščiui!